

MARIESTAD

TÖREBODA

Att vara god man till ensamkommande flyktingbarn

Om en utländsk medborgare eller en statslös person under 18 år som anländer till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, ska överförmyndaren, om det inte är uppenbart obehövligt, förordna en god man att i vårdnadshavares och förmyndares ställe sköta den underåriges angelägenheter.

Lagen omfattar inte enbart de barn som kommer hit utan ställföreträdare utan även dem som överges av föräldrarna eller där föräldrarna av någon anledning inte längre kan vara ställföreträdare för sina barn, t ex på grund av sjukdom. Den gode mannen sätts i både förmyndarens och vårdnadshavarens ställe.

Det är överförmyndaren i den kommun som barnet vistas i som är behörig att förordna en god man för det ensamkommande barnet. Med begreppet ”vistas” avses att barnet inte endast tillfälligt befinner sig i kommunen utan ska vara där en längre tid. I lagen anges att ett förordnade för ett ensamkommande barn ska ske så snart det är möjligt.

Utländska barn vars vårdnadshavare på grund av dödsfall, sjukdom eller annan orsak inte längre kan ta hand om sina barn ska också tilldelas en god man, i väntan på

uppehållstillstånd. En god man ska inte förordnas om det med hänsyn till barnets förhållanden är uppenbart obehövligt.

En god man ska agera i barnets vårdnadshavares och förmyndares ställe. Om barnet får uppehållstillstånd ska istället tillförordnas en särskilt förordnad vårdnadshavare. Godmanskapet skall då upphöra.

Uppdraget

Ansöka om uppehållstillstånd för barnet (om detta inte görs av barnets offentliga biträde). Juridiska frågor relaterade till ansökan bör därefter lämnas åt det offentliga biträdet.

I vårdnadshavarens och förmyndarens ställe, ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta barnets angelägenheter, vilket t ex innebär:

- Hjälpa barnet i kontakter med olika myndigheter, såsom socialtjänsten och centrala studiestödsnämnden och göra de ansökningar som behövs.
- Meddela socialtjänsten om barnet vistas i en skadlig miljö.
- Hjälpa barnet i kontakter med rättsväsendet. T ex om barnet blivit utsatt för brott eller själv begått ett brott.
- Planera barnets utbildning.
- Hjälpa barnet i kontakter med hälso- och sjukvården.

- Besluta om vart barnet skall bo och medverka om barnet skall ha ett eget boende.
- Förvalta barnets egendom.
- Verka för att barnet kan återförenas med sina vårdnadshavare.

Förordnandet

Migrationsverket eller socialnämnden i den kommun barnet vistas i får ansöka om god man. Överförmyndaren kan också självman ta upp frågan. Förordnandet ska ske så snart som möjligt och barnet bör själv få tillfälle att yttra sig i frågan.

I tillsättandet av en god man ska överförmyndaren ha barnets utsatta situation i åtanke. Den gode mannen bör, vid sidan om goda kunskaper om barn i utsatta situationer och erfarenhet av arbete med barn och ungdomar, ha goda kunskaper om det svenska samhället och ha god kännedom om Migrationsverkets handläggningsförfaranden och asylprocessen i övrigt.

Upphörandet av godmanskap

Barnet fyller 18 år

Den gode mannen behöver inte begära sitt entledigande när barnet fyller 18 år, uppdraget upphör automatiskt. Det är emellertid viktigt att den gode mannen informerar barnet om att uppdraget upphör.

Barnets vårdnadshavare kommer till Sverige

Om barnets föräldrar eller någon som trätt i deras ställe kommer till Sverige upphör också den gode mannens uppdrag, förutsatt att denne vårdnadshavare inte t ex på grund av sjukdom är förhindrad att utöva vårdnaden. Finns tveksamheter angående vårdnaden måste detta utredas innan förordnandet för den gode mannen upphör. För att få klarhet i detta bör den gode mannen ha kontakt med Migrationsverket.

Barnet lämnar Sverige

Om barnet lämnar Sverige upphör uppdraget

som god man. Den vanligaste orsaken till detta är att barnet inte beviljas uppehållstillstånd och därför avvisas. Ett barn som lämnar sitt boende kan ibland betraktas som avviken. Om barnet lämnar Sverige ska den gode mannens uppdrag upphöra. Om barnet håller sig undan verkställigheten av ett avvisningsbeslut eller annars troligen finns kvar i Sverige ska uppdraget kvarstå.

En särskilt förordnad vårdnadshavare utses

Uppdraget som god man för ett ensamkommande barn upphör om det utses en särskilt förordnad vårdnadshavare för barnet. I detta fall ska den gode mannen avrapportera ärendet till den nya vårdnadshavaren. Den gode mannen bör sammanträffa med denne och lämna information om barnet och de särskilda behov som barnet kan ha.

Om det inte längre finns behov av god man

Ett fall då behovet av god man inte längre finns är när vårdnadshavaren efter t ex sjukdom åter kan utöva vårdnaden av barnet.

Entledigande av gode mannen

En god man har rätt att bli befriad från sitt uppdrag på sin egen begäran. Man har dock skyldighet att kvarstå till dess en ny god man tillträtt uppdraget.

En god man som missköter sitt uppdrag ska entledigas från sitt uppdrag.

Arvode

Till god man för ensamkommande ungdomar är ersättningen 200 kronor per timme, 140 kr per timme för restid och väntetid (s k spilltid). Utöver arvode är gode mannen berättigad till ersättning för resekostnader och andra kostnader som har varit nödvändiga för uppdraget. Arvode och övrig ersättning betalas ut efter att gode mannen lämnat in blanketten Begäran om arvode.

Ett stort och hjärtligt tack!

En grundförutsättning för att kommunens verksamhet med gode män och förvaltare ska fungera är att det finns personer som ”Har hjärtat på rätta stället” och som kan glädjas åt att hjälpa andra som behöver hjälp. Välkommen till uppdraget!

Mer information

Det finns böcker på överförmyndarexpeditionen om vad ett godmanskap innebär som du gärna får låna.

Överförmyndarexpeditionen svarar också gärna på frågor som kan uppkomma i uppdraget att vara god man/förvaltare. Du är alltid välkommen med dina frågor. Fråga hellre en gång för mycket än en gång för lite.

Överförmyndarna i Mariestad och Töreboda, Mariestads kommun, 542 86 Mariestad

Besöksadress: Stadshuset, Kyrkogatan2, Mariestad

Expeditionstid: vardagar 08:00-12:00

Tel: 0501-75 51 61, 0501-75 51 62, 0501-75 51 63

Fax: 0501-75 50 09

E-post: overformyndaren@mariestad.se

Hemsida: www.mariestad.se, www.toreboda.se

MARIESTAD

TÖREBODA